

MĂRTURII DESPRE FACULTATEA DE TEOLOGIE DIN TIMIȘOARA

Preot lect. univ. dr. MARIUS FLORESCU

La împlinirea a 30 de ani de la înființarea Facultății de Teologie din Timișoara, mi-am propus să aștern pe foaie câteva mărturii privind școala de pe vremea când eram eu student și școala de astăzi, când fac parte dintre cadrele didactice ale acesteia.

Am intrat la Teologia din Timișoara, care pe vremea aceea făcea parte din Facultatea de Litere, Istorie și Filozofie, în anul vara anului 1999, în urma unui examen, aș putea spune oarecum dificil pentru cineva care nu s-a mai întâlnit cu materiile pentru admitere înainte, sau pentru un neabsolvent de seminar. Totuși, consider un fapt pozitiv examenul care se cerea, pentru că dintr-o dată se așezau niște baze solide pentru novicii într-ale Teologiei. Materiile prevăzute atunci pentru examen erau: Dogmatica, Istoria Bisericii Ortodoxe Române și Istoria Bisericească Universală. La fiecare se dădea examen scris.

Cursurile se țineau în primii doi ani în căminul din Calea Buziașului, la etajul I, tot acolo unde funcționa și căminul pentru studenții care veneau din alte localități. În afară de profesorii „localnici”, dintre care unii funcționează și astăzi (părintele prof. Nicolae Morar, părintele prof. Vasile Itineanț, părintele prof. Vasile Muntean, părintele prof. Eugen Jurca, părintele prof. Viorel Cherciu, părintele prof. Sorin Cosma, părintele prof. Constantin Jinga, părintele prof. Adrian Covan, părintele Iulian Cosma, domnul prof. Remus Feraru, domnul prof. Corneliu Mircea, domnul prof. Pavel Petroman, ș.a.), am avut profesori și de la Facultatea de Teologie din Sibiu (părintele prof. Dumitru Abrudan și părintele prof. Aurel Jivi). Cu cel din urmă am și dorit să îmi iau licența, dar sfârșitul neașteptat al acestuia m-a determinat să îmi schimb opțiunea și să îl aleg pe Preasfințitul Părinte Episcop-vicar Lucian Lugojanul, la disciplina Patrologie.

Atmosfera pașnică de la cursuri și seminarii era determinată și de faptul că sediul era oarecum izolat de forfota orașului, dar și de blândețea și profesionalismul profesorilor și îndrumătorilor noștri de an de pe atunci. La parter era și capela unde se făcea practica și unde se slujea în anumite zile din săptămână. Trebuie să amintesc faptul că funcționau în cadrul Facultății noastre trei secții: Teologie pastorală, Teologie litere și Teologie istorie, fiecare având într-un an cam aproximativ 30 de studenți, deci la o aritmetică simplă rezultau

aproximativ 100 de studenți pe an, ori patru ani, 400 și ceva de studenți câți eram pe atunci la Teologia din Timișoara.

Mitropolitul Nicolae Corneanu de vrednică pomenire, primea la începutul fiecărui an universitar orarul cursurilor și participa prin sondaj și inopinat la orele de curs, surprinzând diferite situații, pe care le îndrepta apoi prin stilul cunoscut. Cel mai mult nu agrea lipsa cadrelor didactice de la cursuri și ținuta neadecvată a celor care erau și clerici. Ca să nu mai vorbim despre conținutul slab al unor expuneri academice, pe care îl sublinia mai mult sau mai puțin voalat în diferite rubrici din revista „Învierea”. De altminteri, mai multe editoriale semnate de mitropolitul Nicolae de-a lungul anilor erau dedicate situației învățământului teologic universitar și relației dintre Biserică și Universitate.

Studenții făceau practica la catedrala mitropolitană, unde trebuiau să citească Apostolul și Crezul, decent îmbrăcați și cu fața spre credincioși (nu cu fața spre Altar, cum se mai obișnuiește prin unele locuri). Erau exceptați numai aceia care făceau dovada prezenței la alte biserici sau în alte coruri (cum a fost și cazul subsemnatului). Ulterior s-a introdus practica prezenței studenților din anul IV chiar în Sfântul Altar, la Dumnezeiasca Liturghie din fiecare duminică și din sărbători.

Corul Facultății era mixt, pe patru voci, deosebit de armonios și condus bineînțeles de părintele prof. Nicolae Belean, de vrednică pomenire. Era o mândrie a Timișoarei acest cor, care participa nu numai la Sfânta Liturghie, dar și la festivități, festivaluri, manifestări diverse, în țară și peste hotare.

Decan pe vremea aceea era doamna prof. Ileana Oancea, după care funcția a fost ocupată de doamna prof. Maria Țenchea, ambele pensionate acum. Prodecan era părintele prof. Nicolae Morar, căruia i se spunea prin analogie cu această funcție: „părinte decan”. De altfel, părintele prof. Morar a dirigit catedra de Teologie din cadrul Facultății din Timișoara aproape 25 de ani din cei 30 de existență ai acesteia.

În anul II de Facultate, sediul Teologiei s-a mutat în locația de pe strada Bogdăneștilor. A fost o mutare tot într-un cămin aparținând Universității, dictată de împrejurările faptului că locația era mult mai apropiată de centrul orașului, implicit de catedrală și de Mitropolie. Altfel, toate copiate aproape la indigo: capela, biblioteca, sălile de curs, camerele pentru profesorii care ne vizitau și căminul pentru studenți. Și studenții au fost astfel transferați dintr-un cămin în altul.

Din acel an – 2000 – a ajuns Preasfințitul Părinte Lucian, episcop-vicar la Timișoara. S-a implicat de la început în tot ceea ce înseamnă procesul de învățământ, ajungând chiar să predea Patrologia, pe întreaga perioadă cât s-a aflat în această funcție la Timișoara. Vizita adeseori și aproape întotdeauna inopinat sediul Facultății și se interesa îndeaproape mai ales de felul în care locuiesc studenții în cămin, de posibilitățile lor, ajutând după putință pe oricare îi cerea ajutorul.

Înainte de Paști și de Crăciun se țineau conferințele organizate de Facultate, la doar o zi diferență de cele organizate de A.S.C.O.R. și erau susținute de profesori din cadrul Facultății sau de diferiți invitați. De Sfinții Trei Ierarhi – ocrotitorii învățământului teologic – avea loc o festivitate care era întotdeauna legată de Sfânta Liturghie arhierescă de la catedrală.

Facultatea avea la momentul respectiv și un supliment al foii „Învierea”, care se numea „Logos”. În anul 2001 am fost numit redactorul revistei eparhiale „Învierea”, calitate în care m-am îngrijit și de apariția la timp a suplimentului, împreună cu studenții care scriau și care se ocupau direct de acesta. Reorganizarea ulterioară a revistei a determinat sistarea suplimentului Facultății, dar și a altor suplimente care mai apăreau pe atunci.

Ceremonia de absolvire din vara anului 2003 s-a ținut la Mitropolie, după tradiție. Au fost de față cei doi ierarhi ai eparhiei (mitropolitul Nicolae și episcopul Lucian), cadre didactice, decanul de an, părintele prof. Vasile Itineanț, de vrednică pomenire, studenții, deosebit de emoționați și invitați de-ai lor.

Am avut colegi și din Serbia și din Republica Moldova, care erau bursieri ai Statului român. Ceilalți proveneau din zona Banatului, dar și din zone de interferență (Arad, Mehedinți, Hunedoara). Doi dintre colegii noștri de la Pastorală s-au călugărit (unul a ajuns monah la Vodița, dar a trecut la Domnul la scurt timp și celălalt este călugăr la mănăstirea Pantocrator – Sfântul Munte). Majoritatea colegilor sunt preoți hirotoniți în diferite parohii din Banat și din țară (Maramureș, Moldova), din Serbia, dar și din cuprinsul Episcopiei ortodoxe sârbe de Timișoara. Alții sunt profesori de Teologie (pr. prof. Alin Scridon), de Religie, iar alții au abordat îndeletniciri diverse.

În octombrie 2009, datorită retragerii unuia dintre profesorii Facultății menționat mai sus, aveam să fiu solicitat de mitropolitul Nicolae Corneanu, la propunerea părintelui prof. Nicolae Morar, să predau cursurile rămase fără titular la acea vreme: Omiletică, Catehetică, Misiologie, Îndrumări Misionare și Ecumenism. Aveam astfel să revin în Facultate, de data aceasta dintr-o nouă postură, observând pe mai departe ca martor, felul în care a evoluat această instituție de învățământ.

Mai întâi am găsit schimbată titulatura facultății, în Facultatea de Litere, Istorie și Teologie, deci Teologia a început să figureze în titulatura oficială a facultății. Apoi secția de Teologie istorie nu mai funcționa deja de câțiva ani. A rămas însă secția de Teologie didactică – fostă de litere (având o durată de trei ani). În timp, nici aceasta nu a mai funcționat, rămânând doar Pastorală, cu durata de patru ani. Studenții s-au împușinat, una dintre cauze fiind și existența a trei Facultăți de Teologie în cele trei eparhii ale Mitropoliei Banatului. Au apărut profesori noi, unii dintre ei fiind și clerici în alte părți de țară. Preasfințitul Părinte Episcop-vicar Paisie (însuși absolvent al Facultății, promoția 2001) s-a implicat și dânsul în actul educațional, predând un timp cursul de Formare duhovnicească.

Căminul de la etaj s-a mutat în Complexul studentesc, în sediul de pe Bogdăneștilor rămânând numai cursurile, dar nu doar ale Teologiei, ci și ale altor facultăți din Universitatea de Vest.

Odată însă cu venirea la conducerea Mitropoliei Banatului a Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan - 2014, s-a simțit un reviriment în actul educațional teologic universitar. Deja din punct de vedere al logisticii, noul sediu din Timișoara al facultății a fost dat în folosința profesorilor și studenților. Capela a fost împodobită cu iconostas, sfântă masă și toate cele de trebuință cultului. Aici aș aminti că unele dintre obiectele de cult din capela actuală au fost păstrate din cele două capele anterioare, corespunzătoare sediilor menționate mai sus. Apoi trebuie amintită participarea constantă a Î.P.S. Sale la ceremoniile de deschidere, de absolvire, de depunere a jurământului studenților, însoțite de cuvinte părințești calde și inspirate adresate profesorilor și studenților. Subliniem apoi implicarea și participarea directă a Î.P.S. Sale la organizarea de conferințe și simpozioane organizate de Facultate sau în colaborare, la contribuțiile aduse în acest sens. Merită menționată apoi prezența Chiriarhului la cursurile pentru obținerea gradelor în preoție, la examenele de capacitate, la susținerea licenței, ș.a.

În ultimii ani de zile, Teologia din Timișoara a devenit mai vizibilă și datorită evenimentelor științifice organizate, cu participare selectă internațională. Numărul cadrelor didactice titulare a crescut și de asemenea au sporit titlurile academice ale acestora (doi colegi au obținut abilitarea în Teologie).

Între timp, s-a reușit și restartarea revistei Facultății de Teologie din Timișoara, care a primit un nume nou și o grafică nouă, după cum se poate constata.

Studenții se străduiesc, fiecare după puteri, să asimileze cât mai mult pentru viață și pentru slujirea de mai târziu. Acesta cel puțin ar fi idealul, de la care, evident se mai abat unii, bine că nu toți. Majoritatea însă sunt studenți cuminiți, care studiază, învață, cercetează, descoperă tainele lui Dumnezeu la întâlnirea cu profesorii lor. Căci profesorii de la Teologie nu sunt doar comunicatori ai unor informații, ci și formatori de viață duhovnicească, de slujire a lui Hristos și de trăire creștinească.

Părintele Mitropolit Ioan spunea odată că la Facultatea de Teologie nu venim să ne întâlnim cu profesorul sau părintele cutare, ci venim să ne întâlnim cu Hristos. El este pedagogul desăvârșit. În aceeași linie, aș crede și este un fapt constatat, că este valabil și invers.

Dea Domnul Dumnezeu, de la Care vine toată darea cea bună, ca lumina acestei instituții, școală a lui Dumnezeu din partea aceasta de țară, să nu se stingă niciodată!